

Här förstorar eller ↑ minskar du texten

TORNÄ-DALBY

Personaluppgift på förste Postmästaren

Personaluppgift

för år 1876.

från

Poststationen i *Tornä-Dalby*.....

som f. n. lyder under *Lands*..... post-kontor.....

Undertecknad poststationsföreståndare är född *1848 15/12*.....

antogs till c. o. tjänsteman vid Postverket

och förordnades till nu innehafvande befattning den *15/10 1874*.....

är härifrån

och har förut, enligt förordnanden den varit poststations-

föreståndare i under år.

Tornä-Dalby..... den *15* januari 1876.....

Emma Holmquist

Artikeln är skriven av Erik Lindgren

Dalby (Dalby socken)

Inom länsstyrelsen och dess underlydande instanser pågick under 1873 ett intensivt arbete för att i samråd med postens representanter planera för den omorganisation som i vissa delar av länet skulle genomföras vid det följande årsskiftet i samband med att ansvaret för kronobrevbäringen överfördes på postverket. I ett brev till poststyrelsen den 22 december 1873 lämnade landskansliet uppgifter om vilka personer som föreslagits till föreståndare för de planerade nya poststationerna i Dalby, Löddeköpinge, Veberöd, Blentarp, Fjellie och Saxtorp.

Gästgivaren Samuel Krakau utsågs på grundval härav till poststationsföreståndare i Dalby, men redan den 4 januari 1874 skrev han till poststyrelsen och begärde sitt entledigande, enär hans "enskilda angelägenheter skulle bli alla för mycket försummade genom den tid som kommer att användas till samma befattnings ordentliga skötande". Som intresserad efterträdare anmälde sig fru Christine Berglin men då en gift kvinna inte var myndig kunde hon inte komma i fråga. I stället antogs hennes make, skolläraren Carl Berglin, varvid var underförstått att hon skulle biträda honom i arbetet. I realiteten blev det så att hon gjorde i stort sett hela arbetet på makens ansvar. Ombytet av föreståndare torde ha ägt rum omkring den 1 februari 1874. Det bytet blev inte heller så långvarigt för den 8 september 1874 skrev Carl Berlin till poststyrelsen och begärde sitt entledigande "tillfölje av avflyttning från orten". Till efterträdare föreslogs hemmansägaren Nils Andersson. Poststyrelsen rådgjorde inför bytet med landskansliet som i stället förordade Emma Holmgren, dotter till kronolänsmannen C Holmgren i Dalby. För detta föll poststyrelsen och Emma tog över poststationen den 25 oktober 1874.

På grund av förväxling med poststationen Dalby i Uppland blev namnet för den skånska poststationen ändrat till Torna Dalby med 1876 års ingång. Samtidigt blev 32 andra svenska poststationer namnförändrade "för att förekomma förväxling mellan postanstalter med likljudande namn". För Dalby bibehölls prefixet "Torna" till och med den 19 december 1892.

Vid sammankomster under år 1878 mellan representanter för länsstyrelsen och postverket gjordes planer upp för organisation av lantbrevbäring. Denna distributionsform hade haft premiär med 1878 års ingång, då på Gotland samt i Kalmar län och i Blekinge. I vad gäller Dalby avtalades en lantbrevbäring från Lund över Gårdstånga och Torna Hällestad till Torna Dalby på 28 km längd. Den startade med februari månads ingång 1879 och föranledde bl a indragning av poststationerna i Gårdstånga och Torna Hällestad. Brevbäraren skulle enligt överenskommelsen göra besök på vissa mottagningsställen för tjänstebrev, nämligen kronolänsmanskontoret i Odarslöv, fjärdingsmännens bostäder i Getinge, Sandby och Hällestad samt pastorsbostaden i Hällestad. Han utgick på morgnarna från Lund måndagar och torsdagar samt från Dalby onsdagar och lördagar. Senare inrättades lantbrevbäringar från Dalby till Silvåkra och till Bonderup. Till den sistnämnda kyrkbyn blev det aktuellt den 15 juni 1894 för att ge bättre service till dem som bodde i norra delen av socknen. Ändringen initierades av att järnvägen Malmö-Genarp togs i bruk.

Innan dess hade emellertid även Dalby fått järnvägsförbindelse med Malmö. Detta medförde att mamseil Emma Holmgren blev av med sitt arbete som poststationsföreståndare. Poststationen flyttades till järnvägsstationen, där stins Anton Dybeck fick ta över sigill och andra inventarier men inte datumstämpeln. Poststationen återfick nämligen sitt ursprungliga namn och datumstämpeln med gravyren TORNA DALBY skickades till Stockholm för skrotning. Dybeck avled i februari 1912 och efterträddes närmast av stationsskrivaren A. Anderberg. En ny ordinarie föreståndare blev tillsatt den 1 oktober 1912, nämligen Hampus Vilhelm Magnusson. Dennes kontrakt upphörde den 26 mars 1919, då poststationen flyttades till en lokal ca 250 meter från järnvägsstationen.

Där fick målaremästare Per Andersson befattningen som poststationsföreståndare och behöll den till sin död i april 1938. Fru Emma Andersson tog över under drygt ett års tid, följd den 1 juli 1939 av Anders Gösta Lenmart Andersson. Trafiken ökade allt mer och den 1 mars 1948 blev poststationen statushöjd till postexpedition. Andersson fick nu titeln stationsmästare. Hans pensionering sammanföll med den våg av omorganisationer som präglade 1970-

talet och blev ännu mera påtaglig under det följande decenniet. Då började postexpeditionerna kallas (lokal)postkontor i den nya terminologin. Med ansvar för postservice till drygt 2500 hushåll inklusive dem i Torna Hällestad fick Ingrid Heinesson överta postkontoret i Dalby, följd av Eva Paulsson, när Ingrid fick ännu mer avancerade uppgifter i Posten.